

**การพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนบ้านตุม
(นพค.15กรป. กลางอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4
จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์**

**Development Social Skill of early Childhood Children in Ban Tum Primary school
(Npc. 15 Krp. Klangubpatam) under the Office of Sri Sa Ket Primary Education
Service Area 4 through Group Activities to enrich the experience.**

กฤษฎาภรณ์ ทิพใส¹
อรนุช ศรีสะอาด²
ปรีชา จันทร์วิ³

บทคัดย่อ

ทักษะทางสังคมเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญของบุคคล ซึ่งควรได้รับการฝึกฝนปลูกฝังตั้งแต่เด็กๆ ให้ทุกคนซึ่งเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขการวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนบ้านตุม(นพค.15กรป. กลางอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 4 จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ชั้นอนุบาล 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนบ้านตุม (นพค.15กรป. กลางอุปถัมภ์) ตำบลตุม อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 4 จำนวน 20 คน เป็นเด็กที่มีอายุต่างกัน (อายุระหว่าง 4-6 ขวบ) ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินทักษะทางสังคมมีค่าความเชื่อมั่น .81 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยวิธีการของ The Wilcoxon Signed Ranks test

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ผลการศึกษาคะแนนทักษะทางสังคมของกลุ่มทดลองที่ได้รับการพัฒนาโดยใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์ คะแนนก่อนการ ใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์ ทักษะด้านความรับผิดชอบ มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.33 ถึง 3.00 ทักษะด้านการรู้จักช่วยเหลือ มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 ถึง 2.67 ทักษะด้านเล่นร่วมกับผู้อื่น มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 ถึง 3.00 ทักษะด้านทำงานร่วมกับผู้อื่น มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.33 ถึง 3.00 และคะแนนรวมเฉลี่ยของทักษะด้านความรับผิดชอบ ด้านการเล่นร่วมกับผู้อื่น ด้านการรู้จักช่วยเหลือ ด้านทำงานร่วมกับผู้อื่น มีค่าเท่ากับ 2.18, 2.15, 2.05 และ 2.05 ตามลำดับ คะแนนหลังการใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์ ทักษะด้านความรับผิดชอบ มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.00 ถึง 5.67 ทักษะด้านการรู้จักช่วยเหลือ มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.00 ถึง 5.67 ทักษะด้านเล่นร่วมกับผู้อื่น มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.00 ถึง 5.67 ทักษะด้านทำงานร่วมกับผู้อื่น มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.00 ถึง 5.67 และคะแนนรวมเฉลี่ยของทักษะด้านการเล่นร่วมกับผู้อื่น ด้านทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้านความรับผิดชอบ ด้านการรู้จักช่วยเหลือ มีค่าเท่ากับ 5.03 , 4.97 , 4.88 และ 4.68 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีการพัฒนานักเรียนมีการพัฒนาทางด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ทักษะทางสังคมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์

¹ มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนโพธิ์ อำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี

2. ผลการประเมินทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย ก่อนการทดลอง มีระดับทักษะทางสังคมด้านความรับผิดชอบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.33 อยู่ในระดับน้อย รองลงมาคือ ด้านการเล่นร่วมกับผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 35.83 อยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านการรู้จักช่วยเหลือและด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.17 อยู่ในระดับน้อย และภาพรวมมีระดับทักษะทางสังคมอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 35.13 หลังการทดลอง มีระดับทักษะทางสังคมด้านการเล่นร่วมกับผู้อื่นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.83 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 82.33 น้อยที่สุดคือ ด้านการรู้จักช่วยเหลือ คิดเป็นร้อยละ 78.00 อยู่ในระดับมาก และภาพรวมมีระดับทักษะทางสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.37 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากขึ้นในทุกด้าน โดยด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 48.67 รองลงมาคือ ด้านการเล่นร่วมกับผู้อื่น อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 48.00 ที่เปลี่ยนแปลงน้อยที่สุดคือ ด้านการรู้จักช่วยเหลือ เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.83 และภาพรวมมีระดับทักษะทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.38 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีการพัฒนาทางด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ทักษะทางสังคม

3. ผลการเปรียบเทียบทักษะทางสังคมโดยรวมของนักเรียนระดับปฐมวัย แสดงให้เห็นว่า หลังจากเรียนรู้กิจกรรมเสริมประสบการณ์นักเรียนระดับปฐมวัยมีทักษะทางสังคมโดยรวมสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ และคะแนนเฉลี่ยของผลต่างของคะแนน อยู่ในระดับสูง เป็นลำดับแรก ($Z=3.98$) รองลงมาคือ ด้านการรู้จักช่วยเหลือ ($Z=3.97$) ส่วนด้านการเล่นร่วมกับผู้อื่นเป็นลำดับสุดท้าย ($Z=3.86$)

คำสำคัญ : ทักษะทางสังคม

Abstract

Social skills are the basic skills of the individual. Which should have been cultivated since their children. Everyone who is a part of society to live in a society can be happy in this research aims to develop the social skills of preschool students. Ban Tum Primary school (Npc. 15 Krp. Klangubpatam) under the Office of Sri Sa Ket Primary Education Service Area 4 through Group. Activities using a sample used in this study. Kindergarten students are studying in the first semester of the first academic year of the School in 2555 bud. Ban Tum Primary school (Npc. 15 Krp. Klangubpatam) under the Office of Sri Sa Ket Primary Education Service Area 4 through Group game with 20 men as different children (aged 4-6 years) were selected by random cluster (Cluster Random Sampling) by using the classroom as the unit of randomization. Tools used in this study was evaluation of social skills with confidence. 0.81 was used in this study were percentage, mean and standard deviation. The statistics used in hypothesis testing using statistical software SPSS for Windows by way of TheWilcoxon Signed Ranks test.

The results were as follows.

1. A study of the ratings of social skills were developed using experience from previous activities. Using experience. Skills and responsibilities. The overall average is between 1.33 to 3.00 as support skills. The overall average is between 1.00 to 2.67 with skills to share with others. The overall average is between 1.00 to 3.00 skills to work with others. Total scores ranged from 1.33 to 3.00 and average skills and responsibilities. Playing with the others. The known length. The collaborate with others is equal to 2.18, 2.15, 2.05 and 2.05, respectively, from the use of healthcare experience. Skills and responsibilities. The overall average is between 4.00 to 5.67 as

support skills. The overall average is between 4.00 to 5.67 with skills to share with others. The overall average is between 4.00 to 5.67 skills to work with others. Total scores ranged from 4.00 to 5.67 and average playing skills with other people. The collaborate with others. Responsibility. The known length were 5.03, 4.97, 4.88 and 4.68, respectively, indicating that Students have the students develop the skills to experience higher social event experience.

2. Assessment of social skills of preschool students with social skills pretest the greatest responsibility. 36.33 percent in the least, followed the play with others. 35.83 percent in the least. As part of the rescue and working with others to a minimum. 34.17 percent in the least. And the overall level of social skills at a low level. 35.13 percent after the experiment with the social skills to play with other people as possible. Accounted for 83.83 percent, the highest level is the interaction with others. 82.33 percent minimum. The known length. 78.00 percent at the high level. And the overall level of social skills are at the highest level. Accounted for 81.37 percent of the increase in all areas. By working together with other changes to the most. At a moderate level. 48.67 percent, followed by the internet to share with others. At a moderate level. 48.00 percent, which is the least known of the aid. Increased at a moderate level. 43.83 percent, and the overall level of social skills were moderate. 46.38 percent, indicating that Students to experience the development of social skills.

3. A comparison of social skills by preschool students. Shows. After learning activities for early childhood students experience a higher overall social skills. Statistically significant at the .05 level, considering it was also found that the interaction with others. The average pre-and post-event experience. The average of the difference scores. In the first level ($Z = 3.98$), followed by the known length ($Z = 3.97$) while the other is playing with the sequence ($Z = 3.86$).

Keywords: social skills.

บทนำ

ทักษะทางสังคมเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญของบุคคล ซึ่งควรได้รับการฝึกฝนปลูกฝังตั้งแต่เด็ก ๆ เพื่อให้ทุกคนซึ่งเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ฉะนั้นการฝึกทักษะทางสังคม จึงเป็นเรื่องสำคัญในการที่จะเตรียมเด็กให้คิดเป็น ทำเป็นแก้ปัญหาเป็นสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างสงบสุขซึ่งทักษะทางสังคมนี้เป็นสิ่งฝึกได้ พัฒนาได้ การเล่นเป็นกิจกรรมที่สำคัญในชีวิตเด็กทุกคนเด็กจะรู้สึกสนุกสนาน เพลิดเพลินได้สังเกต มีโอกาสทำการทดลอง สร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและค้นพบด้วยตนเอง การเล่นจะมีอิทธิพลและมีผลต่อการเจริญเติบโตช่วยพัฒนาร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา จากการเล่นเด็กมีโอกาสเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ได้ใช้ประสาทสัมผัสและการรับรู้ ผ่อนคลาย อารมณ์ แสดงออกถึงตนเอง เรียนรู้ความรู้สึกของผู้อื่น การเล่นจึงเป็นทางที่เด็กจะสร้างประสบการณ์เรียนรู้สิ่งแวดล้อม เรียนรู้ความเป็นอยู่ของผู้อื่นสร้างความสัมพันธ์อยู่ร่วมกับผู้อื่น กับธรรมชาติรอบตัวดังนั้นการเล่นจึงเป็นหัวใจสำคัญในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก (กรมวิชาการ. 2546 ข : 4) เนื่องจากการพัฒนาเด็กเป็นหัวใจของการพัฒนาคนและสิ่งที่เราต้องตระหนัก คือ นักเรียนระดับปฐมวัยเป็นวัยแห่งความเปลี่ยนแปลง ความงอกงามของพัฒนาการที่ต้องจัดให้มีการศึกษาที่มุ่งให้เด็กเข้าถึงความเป็นจริงของอารมณ์ การตระหนักถึงทักษะทางสังคม การพัฒนาภาวะสร้างสรรค์ การเรียนรู้การรู้จักตนเอง ความภาคภูมิใจ ความเชื่อมั่นที่เกิดขึ้นในตัวเด็กทุกคน

โรงเรียนบ้านตูม (นพค.15กรบ.กลางอุบลรัตน์) อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนเป็นชุมชนขนาดใหญ่มี 12 หมู่บ้าน การดำเนินชีวิตเป็นไปตามวิถีชีวิตชุมชนชนบท ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาและ

รับจ้าง ไม่มีอาชีพเสริมต้องอพยพไปรับจ้างใช้แรงงานที่ต่างจังหวัดและกรุงเทพ ส่วนมากมีฐานะยากจน ทำให้มีปัญหากระทบถึงผู้เรียนที่ต้องย้ายโรงเรียน เพื่อติดตามผู้ปกครองหรือต้องอาศัยอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย ขาดความอบอุ่น ขาดการเอาใจใส่ดูแลเท่าที่ควร ภาษาที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นภาษาส่วย ภาษาไทยอีสานมีความเชื่อเจ้าปู่ตา แม่มดหมอผี ผีฟ้า ศรัทธาบรรพบุรุษ ทำให้เกิดผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จากการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาการของนักเรียนระดับปฐมวัยโรงเรียนบ้านตูมฯ ปีการศึกษา 2552 นักเรียนระดับปฐมวัยควรได้รับโอกาสในการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนมากขึ้น มีกิจกรรมกระตุ้นลักษณะนิสัยให้นักเรียนใฝ่รู้ใฝ่เรียน การช่างสังเกต การสำรวจ รู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยครูควรกำหนดเป้าหมาย มีการชักชวนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และควรได้รับการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ด้วยมุมประสบการณ์การเรียนรู้ในห้องเรียน มีการพัฒนาอุปกรณ์ในมุมให้เหมาะสมกับผู้เรียน เช่น หนังสือนิทานให้หลากหลาย มีการชักชวนให้ผู้เรียนเลือกเล่นมุมต่างๆ จากมุมเดิมที่เคยเล่น มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เหมาะสม (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2552 : 16) ด้วยความสำคัญและความจำเป็นของสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาค้นคว้าเป็นครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนบ้านตูม (นพค.15กรป.กลางอุบลฯ) อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 มีความตระหนักถึงสภาพของปัญหาดังกล่าวข้างต้น เพราะเด็กในระดับปฐมวัยที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ซึ่งมีอายุระหว่าง 4-6 ปี จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และจากผลการประเมินพัฒนาการของเด็กในระดับชั้นเรียน ส่วนมากเด็กยังไม่มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นหรือประสบการณ์ในการแก้ปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเอง ดังนั้นผู้ศึกษาค้นคว้าจึงใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย เพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาการให้เด็กได้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยในมาตรฐานที่ 6 มีการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนให้สูงขึ้นตามวัยได้อย่างสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาบนพื้นฐาน ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการแก้ปัญหาในระดับที่สูงขึ้นตามวัยของเด็กต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนานักเรียนปฐมวัยให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ขึ้นอยู่กับบทบาทของครูที่จะกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักใช้ความคิดอย่างอิสระฝึกให้ใช้ความคิดหาเหตุผล สื่อการเรียนรู้ที่มีความสำคัญในการพัฒนาให้เด็กมีพฤติกรรมอันพึงประสงค์ ตรงตามเป้าหมายและมีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนซึ่งเหมาะสมกับยุคปัจจุบัน สอดคล้องตามหลักสูตรการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของการวางรากฐานการศึกษาที่ดีให้กับนักเรียนระดับปฐมวัยดังที่ได้กล่าวมาเบื้องต้นผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้ให้การศึกษา นักเรียนในระดับปฐมวัย เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติให้มีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย และมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา และด้านคุณธรรม จริยธรรมจึงมีความสนใจที่จะนำกิจกรรมเสริมประสบการณ์มาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมนักเรียนระดับปฐมวัยอันเพื่อเป็นข้อสังเกตในการวางแผนหรือแก้ไข ปรับปรุงและให้เป็นประโยชน์กับนักเรียนระดับปฐมวัยตลอดจนครูและผู้เกี่ยวข้องจึงได้ทำวิจัยเรื่องนี้ขึ้นมาเพื่อพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคะแนนทักษะทางสังคมที่ได้รับการพัฒนาโดยใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์ของนักเรียนระดับปฐมวัย
2. เพื่อประเมินทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย ที่ได้รับการพัฒนาโดยใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนระดับปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์มีพัฒนาการด้านทักษะทางสังคมอย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับปฐมวัยในระดับชั้นอนุบาล 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนบ้านตุม (นพค.15กร.ป.กลางอุปถัมภ์) ตำบลตุม อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 จำนวนนักเรียน 95 คน จาก 3 ห้องเรียน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน คละอายุระหว่าง 4 – 6 ขวบ ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เนื้อหาสาระการเรียนรู้ประกอบด้วย 1) รูปร่างลักษณะของผีเสื้อ 2) ที่อยู่ของผีเสื้อ 3) อาหารของผีเสื้อ 4) วงจรชีวิตผีเสื้อ 5) ประโยชน์และโทษของผีเสื้อ 6) ความสำคัญวันแม่ 7) สัญลักษณ์วันแม่ 8) สิ่งที่ควรปฏิบัติในวันแม่ ตอนที่ 2 แบบประเมินทักษะทางสังคม หาดชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความแสดงทักษะทางสังคมกับจุดประสงค์ IOC ตั้งแต่ 0.5 ถึง 1.00 ถือว่าใช้ได้ (สมนึก ภัทธิยธนี. 2551 : 220) ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างทักษะทางสังคมกับจุดประสงค์ IOC = 0.67 – 1.00 หากความเชื่อมั่นของแบบสังเกต โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (สมนึก ภัทธิยธนี. 2551 : 225) ผลการหาค่าความเชื่อมั่นได้ค่าเท่ากับ 0.82 หากความเชื่อมั่นของผู้สังเกต โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r_{xy}) (ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2553 : 80) ผลการหาค่าความเชื่อมั่นได้ค่าเท่ากับ 0.86

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการรวบรวมข้อมูล แบบประเมินทักษะทางสังคม ซึ่งมีหลักการดำเนินการดังนี้

1. เก็บข้อมูลพื้นฐานด้านทักษะทางสังคมจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน โดยใช้แบบประเมินทักษะทางสังคม ก่อนพัฒนาทักษะทางสังคม เป็นเวลา 1 สัปดาห์
2. ทำการบันทึกแบบประเมินทักษะทางสังคมจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นเวลา 8 สัปดาห์
3. ในการประเมินและบันทึกแบบประเมินทักษะทางสังคม โดยผู้วิจัย ประเมินเด็กเป็นรายบุคคลพร้อมกันในเวลาเดียวกัน
4. เมื่อสิ้นสุดในแต่ละสัปดาห์นำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติเปรียบเทียบกับข้อมูลพื้นฐานตามรายทักษะ เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เป็นช่วงระยะเวลา 8 สัปดาห์
5. การบันทึกคะแนนการให้คะแนนแบบประเมินโดยใช้เครื่องหมาย / ลงในแบบประเมินให้ตรงกับช่องระดับพฤติกรรม 2, 1, 0 โดยทำการบันทึกดังนี้ ช่องระดับคะแนน 2 บันทึกเมื่อเด็กเกิดทักษะทางสังคมด้วยตนเอง ช่องระดับคะแนน 1 บันทึกเมื่อเด็กเกิดทักษะทางสังคมโดยคนอื่นแนะนำ ช่องระดับคะแนน 0 บันทึกเมื่อเด็กไม่เกิดทักษะทางสังคม
6. นำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ และทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแบบประเมินทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างลักษณะพฤติกรรมกับจุดประสงค์ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะทางสังคม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) หากความเชื่อมั่นของผู้สังเกต โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Windows โดยวิธีการของ The Wilcoxon Signed Ranks test ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงการเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์

ทักษะทางสังคม	คะแนนก่อนการทดลอง		คะแนนหลังการทดลอง		Z	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านความรับผิดชอบ						
1.1 ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย	2.05	0.99	4.75	1.01	3.95*	.00
1.2 เก็บของเข้าที่เรียบร้อย	2.50	0.61	4.95	1.00	3.97*	.00
1.3 ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อตกลง	2.00	0.73	4.95	1.23	3.96*	.00
เฉลี่ย	2.18	0.78	4.88	0.67	3.96*	.00
2. ด้านการรู้จักช่วยเหลือ						
2.1 แนะนำหรือช่วยทำในสิ่งที่เพื่อนไม่รู้หรือทำไม่ได้	1.85	0.81	4.80	0.77	3.98*	.00
2.2 รับอาสาช่วยครูหรือผู้อื่นโดยไม่รอให้ร้องขอ	2.10	0.71	4.30	0.66	3.96*	.00
2.3 ร่วมเตรียมวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในการทำกิจกรรม	2.20	0.77	4.95	0.69	3.96*	.00
เฉลี่ย	2.05	0.77	4.68	0.65	3.97*	.00
3. ด้านการเล่นร่วมกับผู้อื่น						
3.1 แนะนำวิธีการเล่นหรือทำกิจกรรมเมื่อเพื่อนไม่เข้าใจ	1.90	0.85	4.90	0.79	3.96*	.00
3.2 เล่นของเล่น หรือร่วมใช้อุปกรณ์โดยผลัดเปลี่ยนกันใช้โดยไม่แย่งกัน	2.35	0.75	5.00	0.73	3.95*	.00
3.3 ชักชวนเพื่อนมาเล่นของเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกัน	2.20	0.70	5.20	0.70	4.03*	.00
เฉลี่ย	2.15	0.77	5.03	0.74	3.86*	.00
4. ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น						
4.1 เสนอข้อคิดเห็นในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	2.00	0.80	4.90	1.00	3.97*	.00
4.2 ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และพร้อมทำกิจกรรมร่วมกัน	2.00	0.80	5.05	1.23	3.97*	.00
4.3 ร่วมกันจัดทำความสะอาดเก็บอุปกรณ์ร่วมกันเมื่อเลิกใช้	2.15	0.81	4.95	0.77	4.01*	.00
เฉลี่ย	2.05	0.80	4.97	1.00	3.98*	.00
โดยรวมเฉลี่ย	2.11	0.78	4.89	0.77	3.94*	.00

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาคะแนนทักษะทางสังคมของกลุ่มทดลองที่ได้รับการพัฒนาโดยใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์ คะแนนก่อนการใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์ ทักษะด้านความรับผิดชอบ มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.33 ถึง 3.00 ทักษะด้านการรู้จักช่วยเหลือ มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 ถึง 2.67 ทักษะด้านเล่นร่วมกับผู้อื่น มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 ถึง 3.00 ทักษะด้านทำงานร่วมกับผู้อื่น มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.33 ถึง 3.00 และคะแนนรวมเฉลี่ยของทักษะด้านความรับผิดชอบ ด้านการเล่นร่วมกับผู้อื่น ด้านการรู้จักช่วยเหลือ ด้านทำงานร่วมกับผู้อื่น มีค่าเท่ากับ 2.18, 2.15, 2.05 และ 2.05 ตามลำดับ คะแนนหลังการใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์ ทักษะด้านความรับผิดชอบ มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.00 ถึง 5.67 ทักษะด้านการรู้จักช่วยเหลือ มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.00 ถึง 5.67 ทักษะด้านเล่นร่วมกับผู้อื่น มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.00 ถึง 5.67 ทักษะด้านทำงานร่วมกับผู้อื่น มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.00 ถึง 5.67 และคะแนนรวมเฉลี่ยของทักษะด้านการเล่นร่วมกับผู้อื่น ด้านทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้านความรับผิดชอบ ด้านการรู้จักช่วยเหลือ มีค่าเท่ากับ 5.03, 4.97, 4.88 และ 4.68 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีการพัฒนานักเรียนมีการพัฒนาทางด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ทักษะทางสังคมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์

2. ผลการประเมินทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย ก่อนการทดลอง มีระดับทักษะทางสังคมด้านความรับผิดชอบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.33 อยู่ในระดับน้อย รองลงมาคือ ด้านการเล่นร่วมกับผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 35.83 อยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านการรู้จักช่วยเหลือและด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.17 อยู่ในระดับน้อย และภาพรวมมีระดับทักษะทางสังคมอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 35.13 หลังการทดลอง มีระดับทักษะทางสังคมด้านการเล่นร่วมกับผู้อื่นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.83 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 82.33 น้อยที่สุดคือ ด้านการรู้จักช่วยเหลือ คิดเป็นร้อยละ 78.00 อยู่ในระดับมาก และภาพรวมมีระดับทักษะทางสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.37 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากขึ้นในทุกด้าน โดยด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 48.67 รองลงมาคือ ด้านการเล่นร่วมกับผู้อื่น อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 48.00 ที่เปลี่ยนแปลงน้อยที่สุดคือด้านการรู้จักช่วยเหลือ เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.83 และภาพรวมมีระดับทักษะทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.38 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีการพัฒนาทางด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ทักษะทางสังคม

3. ผลการเปรียบเทียบทักษะทางสังคมโดยรวมของนักเรียนระดับปฐมวัย แสดงให้เห็นว่า หลังจากเรียนรู้กิจกรรมเสริมประสบการณ์นักเรียนระดับปฐมวัยมีทักษะทางสังคมโดยรวมสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ และคะแนนเฉลี่ยของผลต่างของคะแนน อยู่ในระดับสูง เป็นลำดับแรก ($Z=3.98$) รองลงมาคือด้านการรู้จักช่วยเหลือ ($Z=3.97$) ส่วนด้านการเล่นร่วมกับผู้อื่นเป็นลำดับสุดท้าย ($Z=3.86$)

อภิปรายผล

1. ผลจากการศึกษาคะแนนทักษะทางสังคมของกลุ่มทดลองที่ได้รับการพัฒนาโดยใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์ พบว่า คะแนนก่อนการใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์ ทักษะด้านความรับผิดชอบ มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.33 ถึง 3.00 ทักษะด้านการรู้จักช่วยเหลือ มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 ถึง 2.67 ทักษะด้านเล่นร่วมกับผู้อื่น มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 ถึง 3.00 ทักษะด้านทำงานร่วมกับผู้อื่น มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.33 ถึง 3.00 และคะแนนรวมเฉลี่ยของทักษะด้านความรับผิดชอบ ด้านการเล่นร่วมกับผู้อื่น ด้านการรู้จักช่วยเหลือ ด้านทำงานร่วมกับผู้อื่น มีค่าเท่ากับ 2.18, 2.15, 2.05 และ 2.05 ตามลำดับ คะแนนหลังการใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์ ทักษะด้านความรับผิดชอบ มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.00 ถึง 5.67 ทักษะด้านการรู้จักช่วยเหลือ มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.00 ถึง 5.67 ทักษะด้านเล่นร่วมกับผู้อื่น มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.00 ถึง 5.67 ทักษะด้านทำงานร่วมกับผู้อื่น มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.00 ถึง 5.67 และคะแนนรวมเฉลี่ยของ

ทักษะด้านการเล่นร่วมกับคนอื่น ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้านความรับผิดชอบ ด้านการรู้จักช่วยเหลือ มีค่าเท่ากับ 5.03 , 4.97 , 4.88 และ 4.68 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อริสา โสคำภา (2551 : 79) พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยก่อนจัดกิจกรรมและระหว่างการจัดกิจกรรมเล่นิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ในแต่ละช่วงสัปดาห์มีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมทางสังคมโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ $P < .01$ และเมื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงระหว่างช่วงสัปดาห์พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมทางสังคมมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นตลอดช่วงการทดลองยกเว้นสัปดาห์ที่ 3 เท่านั้นที่มีการเปลี่ยนแปลงลดลงเล็กน้อย เมื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยแยกเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านความร่วมมือ ด้านการช่วยเหลือ และ ด้านการแบ่งปัน พบว่า คะแนนพฤติกรรมทั้ง 3 ด้านมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ด้านความร่วมมือช่วงสัปดาห์ที่ 1 และสัปดาห์ที่ 2 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .01$ ด้านการช่วยเหลือมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นในช่วงสัปดาห์ที่ 1, 6, 7 และสัปดาห์ที่ 8 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .01$ และด้านการแบ่งปันสัปดาห์ที่ 1, 2 และ สัปดาห์ที่ 3 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .01$ และในช่วงสัปดาห์ที่ 4, 7 และ สัปดาห์ที่ 8 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .05$ ส่วนในช่วงสัปดาห์ที่ 5 – 6 เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปว่าการจัดกิจกรรมเล่นิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลองส่งเสริมให้พฤติกรรมทางสังคมโดยรวมและรายด้านของเด็กปฐมวัยสูงขึ้นอย่างชัดเจน

2. ผลจากการประเมินทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัยมีระดับคะแนนหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ทักษะทางสังคมทั้ง 4 ด้านสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ผลการวิจัยพบว่า ก่อนการทดลอง มีระดับทักษะทางสังคมด้านความรับผิดชอบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.33 อยู่ในระดับน้อย รองลงมาคือด้านการเล่นร่วมกับผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 35.83 อยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านการรู้จักช่วยเหลือและด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.17 อยู่ในระดับน้อย และภาพรวมมีระดับทักษะทางสังคมอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 35.13 หลังการทดลอง มีระดับทักษะทางสังคมด้านการเล่นร่วมกับผู้อื่นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.83 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 82.33 น้อยที่สุดคือ ด้านการรู้จักช่วยเหลือ คิดเป็นร้อยละ 78.00 อยู่ในระดับมาก และภาพรวมมีระดับทักษะทางสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.37 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากขึ้นในทุกด้าน โดยด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 48.67 รองลงมาคือ ด้านการเล่นร่วมกับผู้อื่น อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 48.00 ที่เปลี่ยนแปลงน้อยที่สุดคือด้านการรู้จักช่วยเหลือ เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.83 และภาพรวมมีระดับทักษะทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.38 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีการพัฒนาทางด้านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ทักษะทางสังคม สอดคล้องกับทฤษฎีของ สุขุม เฉลยทรัพย์ (2550 : 191) ที่กล่าวไว้ว่า การประเมินพัฒนาการทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัยควรจะมีการประเมินอย่างน้อย 2-3 ครั้ง เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการที่เปลี่ยนแปลง และเมื่อประเมินแล้วไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ผู้ประเมินควรวิธีการแก้ไขโดยการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมให้แก่เด็ก การประเมินพัฒนาการทางอารมณ์ และสังคมจะช่วยให้ครูเข้าใจเด็ก รู้ระดับพัฒนาการทางสังคมของเด็ก สามารถช่วยเด็กให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อให้เข้ากลุ่มเพื่อนได้ ซึ่งจะทำให้เด็กมีพัฒนาการที่มั่นคงด้วยการช่วยเหลือให้ผ่านไปสู่พัฒนาในระดับสูงขึ้น จะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการตามวัย เด็กที่ไม่ได้รับการช่วยเหลือก็จะมีพัฒนาการทางสังคมที่หยุดชะงัก ไม่เป็นไปตามวัยและติดอยู่เป็นพื้นอารมณ์ เป็นบุคลิกประจำของเด็กคนนั้นเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ และจากผลการวิจัยของ สังเวียน พึ่งแสง (2552 : 68 - 69) ได้ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิตปัญญาที่มีต่อพัฒนาการทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัยที่ ก่อนการจัดกิจกรรมการสอนแบบจิตปัญญาและหลังจัดกิจกรรมการสอนแบบจิตปัญญามีค่าเฉลี่ยพัฒนาการทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัยแยกรายด้านและโดยรวมแตกต่างกัน คือหลังการจัดกิจกรรมการสอนแบบจิตปัญญาแต่ละสัปดาห์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการสอนแบบจิตปัญญาในทุก ๆ ด้าน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิตปัญญามีผลทำให้พัฒนาการทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัยในแต่ละสัปดาห์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน

ทุกๆ ด้าน และโดยรวมและเมื่อเปรียบเทียบรายคู่ในแต่ละช่วงเวลาของพัฒนาการทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย โดยรวม มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกๆ ช่วงเวลา

3. ผลจากการเปรียบเทียบทักษะทางสังคมโดยรวมของนักเรียนระดับปฐมวัยแสดงให้เห็นว่า หลังจากเรียนรู้กิจกรรมเสริมประสบการณ์นักเรียนระดับปฐมวัยมีทักษะทางสังคมโดยรวมสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ และคะแนนเฉลี่ยของผลต่างของคะแนน อยู่ในระดับสูง เป็นลำดับแรก ($Z=3.98$) รองลงมาคือ ด้านการรู้จักช่วยเหลือ ($Z=3.97$) ส่วนด้านการเล่นร่วมกับผู้อื่นเป็นลำดับสุดท้าย ($Z=3.86$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์สามารถพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัยให้สูงขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมลทิพย์ ลบรัมย์ (2553 : 69-70) ที่กล่าวไว้ว่า การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาของนักเรียนระดับปฐมวัย เป็นการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กได้ใช้ภาษา ในการสื่อสารผ่านการเล่นบทบาทสมมติโดยใช้บทบาทสมมุติจากนิทาน หรือเรื่องราวที่มีอยู่ใกล้ตัวเด็ก ได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจากการเล่น ซึ่งส่งผลต่อพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา และพัฒนาความสามารถทางภาษา ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้ ผลการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาของนักเรียนระดับปฐมวัย ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 80.05 และรายด้านจำแนกเป็น ด้านร่างกายร้อยละ 85.55 ด้านอารมณ์-จิตใจร้อยละ 86.29 ด้านสังคมร้อยละ 85.55 และด้านสติปัญญาร้อยละ 80.37 นักเรียนระดับปฐมวัยมีการพัฒนาความสามารถทางภาษาหลังการจัดประสบการณ์ สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ที่มีต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัยจะต้องให้เวลา กับเด็กในการปรับตัวที่จะต้องทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งในช่วงสัปดาห์แรกเด็กไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเท่าที่ควร ดังนั้นครูจึงต้องคอยกระตุ้น ให้กำลังใจในการทำกิจกรรมและควรส่งเสริมให้เด็กทุกคนได้แสดงออกอย่างอิสระ โดยสร้างบรรยากาศที่สนุกสนานกับเด็ก เพื่อให้เด็กรู้สึกไว้วางใจและเชื่อมั่นในการกล้าแสดงออก

1.2 เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมควรยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมและความสนใจของเด็ก เนื่องจากเด็ก มีความสนใจในการเลือกกลุ่ม กิจกรรมต่างๆที่แตกต่างกัน ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้เวลาในการตัดสินใจ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบอื่นๆ เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย เช่น รูปแบบการเรียนการสอนแบบวิถีพุทธ รูปแบบการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ เป็นต้น

2.2 ควรมีการพัฒนาทักษะทางสังคมในเด็กนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ หรือเด็กที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

- กมลทิพย์ ลบแยม. ผลการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- กรมวิชาการ. คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2546 ก.
- _____. วิธีการเสริมสร้างทักษะทางอารมณ์และสังคมของเด็ก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2546 ข.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : เอดิสันเพรสโปรดักส์, 2546.
- _____. การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : เอดิสันเพรสโปรดักส์, 2547.
- จิตตินันท์ เฉชะคุปต์. รายงานการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดบริการสถานรับเลี้ยงเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, 2542.
- ทิตนา แชมมณี, และคณะ. หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กตามวิถีชีวิตไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- นภเนตร ธรรมบวร. การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- นันทิยา น้อยจันทร์. การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์นิตินัย จำกัด, 2548.
- ประณต คำฉิม. เอกสารคำสอนวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2549.
- พัชรี ผลโยธิน และคณะ. การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยไทย : ตามแนวคิดโฮสโคป. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พรินต์ติ้ง แอนด์พับลิชลิ้ง, 2545.
- พัฒนา ชัชพงศ์. โครงสร้างและการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาก่อนประถมศึกษาวารสารการศึกษาปฐมวัย. 1(2): 11-19,2540.
- ไพเราะ พุ่มมัน. การพัฒนาคุณภาพนักเรียนระดับปฐมวัยสู่ผลงานทางวิชาการ. ชลบุรี: ชลบุรีการพิมพ์, 2551.
- ภรณ์ คุรุรัตน์. การละเล่นของเด็ก. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรการสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2535.
- ภรณ์ คุรุรัตน์ และวราภรณ์ รักสกุลไทย. กระบวนการทัศน์ใหม่ของการศึกษาปฐมวัยในเรื่องเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : เซเว่น พรินต์ติ้งกรุ๊ป, 2542.
- ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. พื้นฐานการวิจัยการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์, 2552.
- _____. วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์, 2553.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา. เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมกรรมการสอนปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 1 - 8. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์ พิมพ์แม่็ค, 2544.
- _____. เอกสารการสอนชุดวิชา การพัฒนาพฤติกรรมเด็ก หน่วยที่ 3. พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา, 2537.
- มูลนิธิชมรมไทยอิสราเอลในพระราชนิพนธ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ. การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยไทย : ตามแนวการเรียนรู้ภาษาอย่างธรรมชาติแบบองค์รวม. กรุงเทพ : 프리ทวานกราฟฟิค, 2543.
- เยาวพา เฉชะคุปต์. การศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2542.
- ราศี ทองสวัสดิ์. หลักการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา.เอกสารประกอบการอบรมครูโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษา. หน้า 1-9 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2542.
- วริศรา จุ้ยดอนกลอย. การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1 ที่มีภาวะสมาธิสั้น. ปรินญาณินท์ กศ.ด.(การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2553.

วิลาศลักษณ์ ชั่ววัลลี. “การพัฒนาสติปัญญาทางอารมณ์เพื่อความสำเร็จในการทำงาน,”

วารสารพฤติกรรมศาสตร์. 40(1) : 20 – 22 ; สิงหาคม, 2542.

วารีย์ ธีระจิตร. การพัฒนาการสอนสังคมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ศรีเรือน แก้วกังวาน. จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.

สมนึก ภัททิยธนี. การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่6. กทม. : ประสานการพิมพ์, 2551.

สังเวียน พึ่งแสง. ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิตปัญญาที่มีต่อพัฒนาการทางสังคมของเด็กปฐมวัย.

ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2552.

สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร. แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาปีที่1. กรุงเทพฯ :

หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานฯ, 2540.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546

(สำหรับเด็กอายุ 3 – 5 ปี). พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2551.

_____ . แนวทางการจัดกิจกรรมค่ายอาเซียน. 2554.

_____ . นโยบายและแผนการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย (0-5ปี) พ.ศ. 2545-2549. กรุงเทพฯ :

พริกหวานกราฟฟิค, 2544.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบ2 (พ.ศ.2549 – 2553). กรุงเทพฯ : 2552.

สิริมา ภิญโญนันตพงษ์. แนวคิดสู่แนวปฏิบัติ : แนวคิดการจัดประสบการณ์ปฐมวัยศึกษา(หลักสูตรการศึกษา

ปฐมวัย). กรุงเทพฯ : อิเลคทรอนิคส์เวิลด์, 2538.

_____ . การวัดและประเมินผลแนวใหม่ เด็กปฐมวัย. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน สาขาการศึกษาปฐมวัย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.

_____ . “หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต”, เอกสารประกอบการสอนวิชา ECED 201 การศึกษาปฐมวัย.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2550.

สุขุม เฉลยทรัพย์ และสิริพรรณ ตันติรัตน์ไพศาล. ทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย. มหาวิทยาลัย

ราชภัฏสวนดุสิต. 2550

สุขุมล เกษมสุข. การสอนทักษะทางสังคมในชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2535.

สุภาภรณ์ สงนวน. การเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรม

การเล่นที่บ้านกับการจัดกิจกรรมแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม, 2551.

อริสา โสคำภา. พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นิทานอีสปประกอบการ

ใช้สถานการณ์จำลอง. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2551.

อารี สันทรวี. นวัตกรรมปฐมวัยศึกษา. กรุงเทพฯ : สมาคมเพื่อการศึกษาเด็ก, 2535.

อุษณีย์ โพธิสุข. E.O. ปัญญาของมนุษย์ชาติ. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสตรี- สฤชดีวงศ์, 2545.

Bar – Tal, D. ; et al. Helping Behavior Among Preschool Children : An Observationl Study.

Child Development. (53) : 396-402 ; June, 1982.

Batey, Jacqueline Jennings. “Development of Peer Competence in Preschool :

Preservice Early Childhood Teachers’ Beliefs About Influence and Importance,”

Dissertation Abstracts International. 63(06) : 2123-A ; December, 2002.

- Chinnery, Ann Helen. "Response and Responsibility : On Levin as and Moral Education," Dissertation Abstracts International. 64(08) : 2821-A ; February, 2004.
- Chiricos, Christine Ann. "The Effects of Modified Incidental Teaching Strategy on the Social Skill Development of Three Toddlers with Development Delays," Dissertation Abstracts International. 60(12) : 4378 – A ; June, 2000.
- English, H.B.; & English, A. C. A Comprehensive Dictionary of Psychological and Psychoanalytical Terms. New York : David Mckay. 1958
- Hurlock, E.B. Child Development. 6th ed. New York : McGraw - Hill Book Co, 1978.
- Rigigo, R.E. "Assessment of Basic Social Skills" Journal of Personality and Social Psychology. 3,51 : January 1986.
- Schloss, J. Patrick and Maureen A. Smith. Applied Behavior Analysis in Classroom. America : Allyn Bacon, 1994.
- Schneps, Jennifer Sonia. "Language, Social Skill and Behavior Problems in Preschool Children," Dissertation Abstracts International. 63(4) : 2092 – B ; October, 2002.
- Seefeldt, C. Teaching Children. New Jersey : Prentice-Hall Inc, 1980.